जिल्हा वार्षिक योजनेंतर्गत जिल्हा परिषद/ शासकीय प्राथमिक व माध्यमिक शाळांचे इमारत बांधकाम/विशेष दुरूस्तीसाठी जिल्हा परिषदांना देण्यात येणा-या अनुदानासंदर्भात मार्गदर्शक सुचना.

महाराष्ट्र शासन

शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग शासन निर्णय क्रमांकः संकीर्ण १९१६/प्र.क्र.२६३/एस.एम-१ मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ दिनांक : १८ ऑक्टोबर, २०१६

संदर्भ -

- १) शासन निर्णय,नियोजन विभाग, क्र.जिवायो १००७/प्र.क्र.३९/का.१४४४, दि.१६/०२/२००८.
- २) शासन निर्णय, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, क्र.झेडपीए २०१२/प्र.क्र.६८०/वित्त-९, दि.३१/०१/२०१३
- 3) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, क्र.एसएसए १४१३/प्र.क्र.३५६/प्राशि-४, दि.४/०९/२०१३
- ४) शासन पत्र, नियोजन विभाग, क्र.डिएपी १०१५/प्र.क्र.३०४/का.१४८१,दि. १६/१२/२०१५
- ५) शासन परिपत्रक, नियोजन विभाग, क्रमांक डिएपी १०१६/प्र.क्र.४७/का.१४८१, दि. १९/०३/२०१६.

प्रस्तावना -

जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसाधारण) निधी अर्थसंकल्पित करणे, वितरीत करणे व या निधीतील कामांना प्रशासकीय मान्यता देण्याची सुधारित कार्यपध्दती संदर्भाधीन क्र.(१) येथील शासन निर्णय, दिनांक १६/०२/२००८ अन्वये विहित केली आहे. जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसाधारण) मधील जिल्हा योजनांना, योजना आराखडयात निधी ठेवणे व निधी वितरीत करणे याबाबत संदर्भाधीन क्र.(५) येथील शासन परिपत्रक, दिनांक १९/०३/२०१६ अन्वये आदेश देण्यात आले आहेत. जिल्हा वार्षिक योजनांतर्गत घेण्यात येणाऱ्या योजनांपैकी ज्या योजनांकरिता संबंधित प्रशासकीय विभागांनी मार्गदर्शक सुचना अथवा आदेश दिलेले नाहीत, अशा योजनांकरिता मार्गदर्शक सुचना किंवा शासन निर्णय/ परिपत्रकान्वये आदेश दिल्याशिवाय निधी वितरीत करु नये असे संदर्भाधीन क्र.(४) येथील शासन पत्र, दिनांक १६/१२/२०१५ अन्वये स्पष्ट केले आहे.

२.१ जिल्हा वार्षिक योजनांतर्गत घेण्यात येणाऱ्या योजनांमध्ये शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागाच्या विविध योजना आहेत. या योजनांपैकी १) जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा इमारत बांधकाम २) जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळांची विशेष दुरुस्ती आणि ३) जिल्हा परिषद/ शासकीय माध्यमिक शाळा इमारत बांधकाम/ विशेष दुरुस्ती यादर्भात मार्गदर्शक सूचना अथवा शासन निर्णय/शासन परिपत्रकान्वये आदेश दिलेले नाहीत. यामुळे जिल्हा वार्षिक योजनांमध्ये मंजूर झालेल्या निधीतून ही कामे हाती घेता येत नाहीत.

२.२ जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्यांमधील बांधकामे/ विकास योजना यांच्याशी संबंधित प्रशासकीय मान्यता व तांत्रिक मान्यता आणि निविदा/ कंत्राट स्वीकारण्याचे अधिकार याबाबत संदर्भाधीन क्र.(२) येथील शासन निर्णय, ग्रामविकास व जलसंधारण, दिनांक ३१/०१/२०१३ अन्वये आदेश दिले आहेत. तथापि जिल्हा परिषद (प्राथमिक/ माध्यमिक) शाळा इमारत बांधकाम/दुरूस्ती यासंदर्भात त्या विभागाकडून स्वतंत्र मार्गदर्शक सूचना/ आदेश देण्यात आलेले नाहीत.

यास्तव जिल्हा वार्षिक योजनांतर्गत घेण्यात येणाऱ्या १) जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा इमारत बांधकाम २) जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळांची विशेष दुरुस्ती आणि ३) जिल्हा परिषद/ शासकीय माध्यमिक शाळा इमारत बांधकाम/ विशेष दुरुस्ती या योजनांबाबत मार्गदर्शक सूचना देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

- 3. जिल्हा वार्षिक योजनांमधील १) प्राथमिक शाळा इमारत बांधकाम २) प्राथमिक शाळांची विशेष दुरुस्ती आणि ३) शासकीय माध्यमिक शाळा इमारत बांधकाम/ विशेष दुरुस्ती याबाबतच्या कामांसंदर्भात खालील मार्गदर्शक सूचना देण्यात येत आहेत.:-
  - 9) सदर कामांसंदर्भात प्रशासकीय मान्यता व तांत्रिक मान्यतेचे अधिकार याबाबत संदर्भाधीन क्र.(२) येथील ग्रामविकास व जलसंधारण विभागाचे आदेश तसेच याबाबत त्या विभागाकडून वेळोवळी देण्यात येणारे आदेश लागू राहतील.
  - २) जिल्हयातील जिल्हा परिषद/शासकीय प्राथमिक/माध्यमिक शाळा इमारत बांधकाम, इमारत दुरुस्ती/विशेष दुरुस्ती याबाबत शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक/माध्यमिक) यांनी सविस्तर आढावा घेऊन, मोडकळीस आलेल्या/मोठी दुरुस्ती/विशेष दुरुस्ती आवश्यक असलेल्या शाळांना प्राथम्य देऊन आवश्यकतेप्रमाणे प्राधान्यक्रम ठरवून त्या कामांना निधी उपलब्ध करण्याबाबत आवश्यक कार्यवाही करावी.
  - ३) शिक्षणाधिकारी (प्राथिमक/माध्यमिक) यांनी पुढील वर्षात हाती घ्यावयाच्या कामांची यादी, आधीच्या वर्षीच्या नोव्हेंबर मिहन्यापर्यंत अंतिम करावी. सदर यादी जिल्हा नियोजन व विकास परिषद, आयुक्त (शिक्षण), प्रकल्प संचालक(सर्व शिक्षा अभियान), राज्य प्रकल्प समन्वयक (राष्ट्रीय माध्यमिक शिक्षा अभियान) यांना सादर करावी.
  - ४) जिल्हा परिषद/ शासकीय प्राथमिक/ माध्यमिक शाळेमध्ये असलेली विद्यार्थीसंख्या व उपलब्ध वर्गखोल्या विचारात घेऊन त्याप्रमाणे शाळा इमारत बांधकाम/ विशेष दुरुस्ती यासाठी निधी उपलब्ध करणे ही शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक/माध्यमिक) यांची जबाबदारी राहील.
  - ५) शाळा इमारत बांधकाम/ विशेष दुरूस्ती याबाबत एकाच कामासाठी दोनवेळा निधी मंजूर केला जाणार नाही याची दक्षता शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक/माध्यमिक) यांनी घेणे आवश्यक राहील.

- ६) जिल्हा वार्षिक योजनेंतर्गत मंजूर निधीमधून वरीलप्रमाणे कामे पूर्ण करण्यासाठी संबंधित अन्य विभागांशी समन्वय साधून ही कामे विहित मुदतीत पूर्ण करण्याबाबत आवश्यक ते नियोजन करून कामे पूर्ण करण्याची जबाबदारी शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक/ माध्यमिक) यांची राहील.
- ७) जिल्हा वार्षिक योजनेअंतर्गत मंजूर केलेल्या निधीमधून वरीलप्रमाणे शाळा इमारत बांधकाम/ विशेष दुरूस्ती याची कामे पूर्ण झाल्यावर बांधकामाच्या गुणवत्तेसंदर्भात संदर्भाधीन क्र.(३) येथील शासन निर्णय, दिनांक ०४ सप्टेंबर, २०१३ मधील आदेशानुसार तपासणी व आवश्यक कार्यवाही करण्यात यावी.
- ८) जिल्हा वार्षिक योजनेअंतर्गत घेता येणारी कामे (योजना), या कामांना प्रशासकीय मान्यता देणे तसेच या योजनेअंतर्गत मंजूर करण्यात येणारा निधी अर्थसंकल्पित करणे, वितरीत करणे इ. च्या अनुषंगाने नियोजन विभागाकडून वेळोवेळी देण्यात येणाऱ्या आदेशाचे पालन सर्व संबंधितांनी करणे आवश्यक राहील.
- ४. सर्व शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक/ माध्यमिक) यांनी वरील आदेश विचारात घेऊन जिल्हा वार्षिक योजनेअंतर्गत मंजूर निधीमधून १) जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा इमारत बांधकाम २) जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळांची विशेष दुरुस्ती आणि ३) जिल्हा परिषद / शासकीय माध्यमिक शाळा इमारत बांधकाम/ विशेष दुरुस्ती याच्या कामांसंदर्भात आवश्यक कार्यवाही करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.inया संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१६१०१८१२४९०५५४२१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रा.ग.गुंजाळ)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- २) शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- ३) शिक्षण संचालक, (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ४) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १ / २, मुंबई/नागपूर
- ५) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र १ / २, मुंबई/ नागपूर

- ६) संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
- ७) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- ८) स्थानिक निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
- ९) वरिष्ठ कोषागार अधिकारी, पूणे
- १०) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- ११) सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक,
- १२) सर्व शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक/ माध्यमिक), जिल्हा परिषद,
- १३) शिक्षण निरीक्षक (उत्तर, पश्चिम, दक्षिण), बृहन्मुंबई
- १४) राज्य प्रकल्प संचालक (सर्व शिक्षा अभियान), मुंबई
- १५) राज्य प्रकल्प समन्वयक (राष्ट्रीय माध्यमिक शिक्षा अभियान), मुंबई

प्रत,

- १) सर्व लोकसभा/ राज्यसभा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य
- २) सर्व विधानसभा/ विधानपरिषद सदस्य, महाराष्ट्र राज्य
- ३) मा.मंत्री (शालेय शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव,
- ४) प्रधान सचिव (शालेय शिक्षण) यांचे स्वीय सहाय्यक,
- ५) सर्व सह/उप सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग यांचे स्वीय सहायक
- ६) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागातील सर्व कार्यासने.
- ७) निवड नस्ती- (एस.एम. १)